

**Inatsit
tunngaviusussaq
pillugu sulineq
- naatsumik
oqaluttuaralugu**

Inatsit tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitat Allattoqarfiat

ATUAGAARAQ NR. 1

Inatsit tunngaviusussaq pillugu sulineq - naatsumik oqaluttuaralugu

Inatsit tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitat Allattoqarfiat

ATUAGAARAQ NR. 1

Inatsit tunngaviususaaq pillugu sulineq - naatsumik oqaluttuaralugu.

Copyright © Inatsit tunngaviususaaq pillugu Isumalioqatigiissitat

Ukioq saqqummersinneqarfia: 2020

Ilusilersuisoq: iCICERO, Nuuk

Assiliisoq: Leiff Josefsen & Inatsit tunngaviususaaq pillugu Isumalioqatigiissitat Allattoqarfia

Naqinneqarfia: AKAPRINT A/S, Aarhus

Suliarinnittoq: Inatsit tunngaviususaaq pillugu Isumalioqatigiissitat Allattoqarfia

Naqitap amerlassusia: 15.000

ISBN: 978-87-972561-0-7

Inatsit tunngaviususaaq pillugu Isumalioqatigiissitat Allattoqarfia

Noorlernut 4, st.

Postbox 4034

3900 Nuuk

Oqarasuaat: +299 34 66 70

E-mail adresse: tunngavik@nanoq.gl

Nittartagaq: www.tunngavik.gl

Facebookimi qupperneq: <https://www.facebook.com/Forfatningskommissionen>

Tamatigut innimigisassaq

Atuakkamik matuminnga immikkoortuinilluunniit nuutiterilluni allatulluunniit assiliilluni, aamma radiokkut TV-kkul-luunniit aallakaatitsilluni, saqqummiussuisoqassanngilaq naqiterisitsisarfik allakkatigut akuersisimatinnagu. Tamatumani pineqanngilaq tigulaarilluni issuaasinnaaneq atuakkap eqqartorneqarnerani allaaserineqarneranilu. Sullissivinni Copydanimik isumaqatigiissuteqarsimasuni taamaallaat atuakkamit matuminnga kopeerisoqarsinnaavoq.

IMAI

Siulequt

1. Isumalioqatigiissitat sulineranni tunngaviusoq
2. Isumalioqatigiissitat suliassaasa pingaarnersaat
3. Oqaaseq "Inatsit tunngaviusoq" – qanorooq?
4. Suna pillugu Kalaallit Nunaat inatsimmik tunngaviusumik peqartariaqarpa?
5. Innuttaasunik peqataatitsinissaq
6. Piffissamut 2020-2021-mut pilersaarut

Paasissutissarsiffusut

Siulequt

Inatsit tunngaviususaaq pillugu paasisitsiniaanerput aallarnerlugu matumuuna saqqummersipparput manna atuagaaraq "Inatsit tunngaviususaaq pillugu sulineq - naatsumik oqaluttuaralugu".

Taamaasiorinitsinni siunertaarput inatsimmik tunngaviusumik taasariallit pingaarnerusut taamatut naqqanit paasisutissiisutigineqarnissaat.

Isumalioqatigiissitat sunaana suliassarigaat?

Oqaaseq "inatsit tunngaviusooq" qanoq-una paasisariaqartoq?

Kalaallit Nunaata naalagaaffia siunissami qaquguussagaluarnerpoq pilersinneqarpat sooq inatsimmik tunngaviusumik peqartariaqarpa?

Inatsisip tunngaviususaaq maanna sulissutigineqarnerani innuttaasunik qanoq-una peqataatitsisoqarniartoq?

Siunissaaq qaninnerusooq eqqarsaatigalugu isumalioqatigiissitat qanormitaava sulilersaarpat?

Apeqqutit taakku sammillugit tassa maanna inunnik paasisitsiniaanerput aallarnerparput, neriulluta innuttaasut paaserusutaasa ilaat taamatut paasiuminartumik akisimasagigut.

Naggataatigut oqaatigissavarput naqitaannaanngitsunik aamma suliaqalersaaratta, soorlu radiukkut tv-ikkullu aallakaatitassiassanik. Neriuppugut tamakkutaaq innuttaasunit tigulluarneqartarumaartut.

Tamassi atuarluarnissassinik kissaappassi.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Karen Kiær Jakobsen, allattoqarfimmi pisortaq

1. Isumalioqatigiissitat sulineranni tunngaviusoq

Isumalioqatigiissitat sulineranni tunngaviuvoq "Kalaallit Nunaanni Tunngaviusussamik Inatsisissaq pillugu Isumalioqatigiissitap suliassaanut nassuiaatit" 2019-imi Naalakkersuisut saqqummersitaat. Tassunga tapiliussaq "Tunngaviusumik Inatsisissaq pillugu Isumalioqatigiissitap suliassaasa nassuiarneqarneranni sinaakktissatut piunasaqaatit" aamma 2019-imeersoq aamma sulineranut tunngaviuvoq, isumassarsiorfissatut naat-sorsuunneqartoq.

Taamanikkut Naalakkersuisut tassa peqqusipput isumalioqatigiissitat suliassarissagaat inatsimmut tunngaviusussamut siunnersuusiornissaq.

Imaappoq: Taamatut siunnersuusiqqusaanertik naapertorlugu isumalioqatigiissitat maanna inatsimmut tunngaviusussamut missiliuut siulleg suliarileruttorpaat.

Missiliuut siulleg taanna piareerpat tamanut ammasumik tusarniutigineqartussaavoq, ilimanarpoq ukiumi nutaami. Taamanikkussamut tusarniaanissami atortussat najoq-qutassallu erseqqinnerusut ukioru nalunaarutigineqarumaarput.

Tusarniaanerit katillugit marluussasut isumalioqatigiissitat siunniuppaat. Missiliuut siulleg malitseqartussaavoq missiliuuttip aappassaaneerneranik, taannalu tamanut

ammassumik aamma tusarniutigineqarumaarpoq tusarniaaqqaarnermi innuttaasut akissutaat katersorneqarlutillu misissuataarneqareerpat.

Alloriarnerit pingajorissavaat sulinertik siunnersuutissartillu pillugit isumalioqatigiissitat isumaliutissiissusiornissaat.

Tassunga atatillugu Naalakkersuisut peqqusipput inatsimmut tunngaviusussamut siunnersuut inatsisissatut missingiutitut iluseqartillugu Naalakkersuisunut tunniunneqassasoq,

“tassungalu siunnersuummut nassuiaatinik kiisalu siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit ilaassapput. Tamanna Tunngaviusumik inatsissaq pillugu Isumalioqatigiissitap isumaliutissiissutaanut ilanngunneqarsinnaavoq, tassani nalunaarusiat il. il. suleqatigiissitani suliarineqartut ilanngullugit.”

Imaappoq: Isumalioqatigiissitat tassa piumaffigineqarput inatsimmut tunngaviusussamut inatsisissatut siunnersuut piareersimasoq suliarissagaat. Taannaannaanngilaq. Aamma piumaffigineqarput inatsisissatut siunnersuut taama ittoq oqaseqaatinik paasissutissanillu pisariaqartunik ilaqartinneqassasoq. Isumaliutissiissut kisiartaas-sanngilaq. Isumaliutissiissutit eqikkarnera inunnut tamanut paasiuminartoq aamma suliarineqartussaavoq.

2. Isumalioqatigiissitat suliassaasa pingaarnersaat

Isumalioqatigiissitat sulineranni tunngaviutinneqartumi ima allassimasoqarpoq:

“Tunngaviusumik inatsisissaq kalaallit kulturiannik, oqaasiinik kinaassusaannillu tunngaveqartumik sinaakkusersorneqassaaq.

Oqaluttuarisaaneq aallaaviulluni kalaallit kulturiat, kalaallit oqaasii kinaassusaallu akuunerulersitsiniarnermi tunngavigineqassapput, tassa nunap inoqqaaviniit tunngavillit. Tunngaviusumilli inatsisissaq Kalaallit Nunaata killiffiani nalitsinni inuusut allatullu tunuliaqutaqarlutik nunami najugaqartorpasuit eqqarsaatigilluinnarneqassapput.”

Imaappoq: Tamanna annertunerusumik itisilinnikkaluarlugu danskit grundloviat assersuutitut atussavarput. *Inuiaat danskit kulturiat, oqaluttuarisaanerat kinaassusiallu danskit grundlovianni misinnarput. Kunngiussuseq, kristumiussuseq, inuinnaat naalakkersuegataanerat, oqartussaaffiit pingasunut immikkoortiternerat (inatsisartunut, naalakkersuisunut eqqartuussivinnullu) inuiaat danskit grundloviminni pingaartitaasa ilagigaat ersarippoq.*

Isumalioqatigiissitat suliaasa pingaarnersaat sunaasoq tassa ersarippoq. Inatsit tunngaviusussaq *kalaallisut* allanneqassaaq, nammineq oqaatsivut atorlugit suliarineqassalluni.

Kalaallit *isumaliortaasiat* malillugu inatsit tunngaviusussaq suliarineqartussaavoq. Tamanna qulakkeerumallugu inatsisip tunngaviusussap pinngitsoorani ersersissavaa inuiaat kalaallit suut ataatsimut pingaartitarineraat/naleqartitarineraat. Assersuutit marlussunnguit matumani taassallugit naammappoq: 1) nunamik piginnittussaaneq aamma 2) kalaallit oqaasiinik pingaartitsineq.

Kalaallit *kinaassusiat* eqqarsaatigalugu tassani pineqarneruvoq kalaallit *inuiattut* kinaassusiat. 2009-mi namminersuleratta inuiattut inissisimalerpugut, imaappoq Danmarkip killeqarfiata iluani. Kalaallit naalagaaffiat pilersinneqarpat inuiaat kalaallit kinaassusiat nutaaq pinngortussaavoq, tassa inuiattut namminersaminnik naalagaaffilittut, imaappoq nunamut namminermut tunngasutigut aamma nunanut allanut tunngasutigut oqartussaaffiit nammineqqinnaaq tiggummilerlugit.

Aamma imaappoq: Kalaallit Nunaata naalagaaffiani inooqataasussaapput inuit kikkulluunniit kalaallisut innuttaassuseqartut aammalu nunami allamiutut innuttaassuseqartut. Ullumikkut pissutsit imaapput: Innuttaasut amerlanerpaartaat kalaaliupput. Sinnerisa amerlanerpaartaat qallunaajupput, kingullertigulli nunanit tamalaaneerneruleriartorlutik. Pissutsit taama iliartortut eqqarsaatigillu innarneqassasut Naalakkersuisut tassa kaammattuipput.

3. Oqaaseq “inatsit tunngaviusoq” – qanoroq?

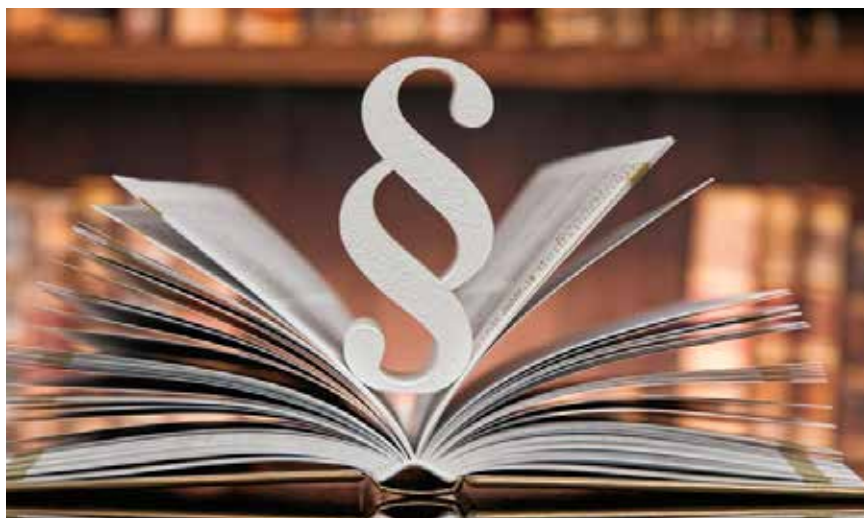
Danskít inatsisitoqaat “Jydske Lov” 1241-meersoq ukuninnga oqaaqqissaarivoq:

“Inatsit ilumoortuussaaq, naapertuilluartuulluni, ingasattajaarisuunani, nunami pissusiusut malillugillu iluaqutissaassalluni, imalu erseqqitsigaluni suna pineqarnersoq tamanit ilisimaneqarlunilu paasineqarsinnaassalluni.”

Imaappoq: Inatsit tunngaviusoq sanaavooq inatsisitut, aammattaarli inatsisitut tunngaviusumik. Oqariartaaseq eqqaanarpoq una: *“inuaat inatsisinik qarmarneqassapput”*, imatut paasillugu nuna ingerlanneqarlunilu aqunneqassasoq inatsisit nunap inuisa tamarmik malitassaat tunngavigalugit.

Inatsit **tunngaviusoq** allaavooq. Taanna maannamut tamanit akuerineqarsinnaasumik nassuiarneqarnikuunngilaq, kisianni suunera oqaatigineqarsinnaavooq imatut:

“Naalagaaffimmi suugaluartumiluunniit pisariaqarpoq malittarisassaqaarnissaq atuuffeqarfiit sorliit annerpaamik oqartussaassuseqaarnissaannik, aamma atuuffeqarfiit tamak-

kua akornanni suliat qanoq agguataarneqartarnissaannik. Naalagaaffinnut tamaginnut imaappoq, malittarisassat tamakku allattoreqarsimasarlutik naalagaaffiup qanoq ingerlanneqarnissaanik aalajangersakkani, grundlovimi, inatsisini tunngaviusuni."

Taamatut paasillugu inatsit tunngaviusoq tassaaneruvoq naalagaaffimmi oqartussaaffiit immikkoortiteranerannik aalajangersaaffiusoq, pingaartumik inatsisiliortunut, naalakkersuisunut eqqartuussivinnullu oqartussaaffiit avinneqarnerinik. Tamatuma sania-tigut aamma tassaavoq inuttut innutaasullu pisinnaatitaaffiinik aalajangersaaffiusoq, imatut paasillugu inuit ataasiakkaat inatsit tunngaviusukkut illersorniarneqarnerat oqartussaasut ataqqisariaqarmassuk. Kiisalu inatsit tunngaviusoq aamma tassaavoq oqartussaasut innuttaasunut pisussaaffiinik aalajangersaaffiusoq. Naalagaaffik innut-taasut pillugit atasussaavoq, killormuunngitsoq.

Inatsisit, nalunaarutit, peqqussutit il.il. sulluunniit atuuttut tamarmik inatsimmik tunngaviusumik eqqortitsisuusassaapput. Inatsiseqassanngilaq inatsimmik tunngaviusu-mik unioqquutitsisumik. Paarlattuanik innuttaasut tamarmik piumaffigineqarput inatsit tunngaviusoq ataqqillugulu maleruassagaat, ilumoorfigalugu.

Kiisalu pingaarpoq eqqaassallugu inatsit tunngaviusoq tassaammat inuiannik ataatsi-muulersitsisartoq, taamatut paasillugu inatsit tunngaviusoq isumalerujussuusarpoq.

4. Suna pillugu Kalaallit Nunaat inatsimmik tunngaviusumik peqartariaqarpa?

Naalakkersuisut ima aalajangersaapput:

“Tunngaviusumik Inatsisissaq pillugu Isumalioqatigiissitap Kalaallit Nunaata tunngaviusumik inatsisissaa missingersuusiussavaa, Kalaallit Nunaata ulloq namminersulerfianiit atuutilertussanngorlugu. Tunngaviusumik inatsisissap siunertaraa, Kalaallit Naalagaaffiannut namminersortumut, inatsisitigut tamat oqartussaaqataanerannut akuerisatut toqqammavigineqassasoq.”

Imaappoq: Inatsisartut 2016-imi aalajangerput Kalaallit Nunaat nunatut namminersortutut inatsisiliorneqassasoq tunngaviusussamik. Tamatuma malitsigisaanik Naalakkersuisut 2017-imi nalunaarput suliaq tamanna aallartinneqassasoq inatsimmik tunngaviusussamik siunnersuusiortussanik isumalioqatigiissitanik pilersitsinikkut.

Inatsisilerinerup nunatsinni oqaluttuasartaani inatsimmik tunngaviusumik kalaallit peqartariaqarnerannik isuma nutaajunngilaq. 1850-ikkunni 1860-ikkunnilu kalaallit inuuniarnikkut nakkaannerat qisuariarfigalugu Misissuisut – aamma taaneqartartut “Paarsisutoqqat” – “Inatsimmik tunngaviusumik” 1863-imi sanapput taallugit “Ileqqutoqaasut. Kalaallinit iperagassaangitsut, kingullit ilaannut aanngalersut.”

Taakkuttaaq assersuutaapput inuiaqatigiinnik aalajaatsunik, ataqqinassusilinnik ataatsimoornermillu ujartuiner mi inatsisit tunngaviusut iluaqutaaffeqarsinnaanerannut. Inuiaqatigiit aalajaatsumik tun-

Samuel Kleinschmidt

ngaveqartut taamanikkut inatsimmik tunngaviusumik inatsisiliortut siulliit, ilaatigut tassaasut Samuel Kleinschmidt (1814-1886) aamma Rasmus Berthelsen (1827-1901), tassa anguniagarisimavaat, naliminni inuiaqatigiit nakkaattut makisinnaaqqullugit.

“Ileqqutoqaasut” aamma takussutissaapput aalajaatsumik tunngavissamik ujarlernermit. Paarsisutoqqat taamaasillutik ileqqutoqqat kalaallit ukiuni tuusintilinni malissimasaat annassutigisimasaallu malittarisassaliuppaat, kalaallit kulturi-toqaat tammaannaqqunnagu.

Inatsit tunngaviusoq aamma allatigut iluaqutaaffeqartarpoq, tassa inuiaqatigiit iluanni aaqqiagiinngissutinik, isumaqatigiinngissutinik saqitsaatinillu aaqqiinuitit imaluunniit ingalassimaarutit.

Taamatut isigalugu inatsit tunngaviusoq inuiaqatigiit iluanni inuit immikkoortut akornanni ataqatigiinnerunermut ataasioqatigiinnerunermullu qanillattuutaasarpog.

Ataatsimut katersuuffiunermigut inatsit tunngaviusoq aamma inuiaqatigiit pitsaanerusumik siunissaqarnissaannut aqqustissiuusarpoq.

Kiisalu 1850-ikkunni 1860-ikkunnilu soorlu pisoqartog ullumikkuttaaq imaappog kalaallit pisariaqartikkaat inuttut, inuiaqatigiittut inuiattullu imminut nassaareqqinnissartik, tamannalu ilaatigut anguneqarsinnaavoq inatsimmik tunngaviusumik malittarisassaliornikkut.

Rasmus Berthelsen

5. Innuttaasunik pegataatitsinissaq

Innuttaasunik akuutitsineq pillugu Naalackersuisut ima aalajangersaapput:

“Tunngaviusumik inatsisissaq pillugu Isumalioqatigiissitaq atuunnermini illoqarfinnut nu-naqarfinnullu tamanut tikinnissamik anguniagaqassaaq. Isumalioqatigiissitap innuttaasut naapinnissaat, isumaliutaagallartunik saqqummiussinissaq piffissamilu pineqartumi tunngaviusumik naleqartitanillu Isumalioqatigiissitap pineqartup nalaani suliarisaanut qisuariaatinik pisarnissaq isumagisassavaa. Isumalioqatigiissitap ataatsimiinnerit nal-inginnaasut, isumasioqatigiinnerit kiisalu tusagassiutit muteerniusut naapeqatigiittarfiil-lu il.il. taamatut suliaqarnermi atortassavai.”

Imaappoq: Isumalioqatigiissitat tassa erseqqivissumik piumaffigineqarput innuttaasunik akuutitsinikkut inatsit tunngaviusussaq sulissutigissagaat. Taannaannaangilaq. Meeqqaniit utoqqarnut kikkulluunniit periarfissinneqarput suliaassami tamatumani pingaartorsuarmi namminertaaq akuunissaannut.

Nunani allani misilittakkat imaapput siunertat anguniagassallu suulluunniit iluatsisappata taava pisariaqartoq inunnik paasisitsiniaallunilu qaammarsaaqqaartarnissaq. Oqaaseq “kiffaanngissuseqartumik, sioqqutsisumik paasinnillunilu akuersinissaq” tassani eqqaaqqajaanarpoq malitassatut, tassa imaakkami innuttaasut piviusumik oqartussaaqataatinneqassappata apeqqutit oqallisigineqartullu pineqartut isummersoqataaffigissagunikkit taava siulliullugu qulakkeerneqartariaqarpoq innuttaasut tamat ilisimasassanik paasisassanillu isumagineqarnissaat.

Piffissap imaalinerani taamatut sulineq tassa aallartippoq. Atuagaaraq manna “Inatsit tunngaviusussaq pillugu sulineq - naatsumik oqaluttuaralugu” siulliuvog. Inatsimmut tunngaviusussamut missiliuut siulleq naammassippat taannattaq atuagaqqatut saqqummersinneqarumaarpoq, nassuiaatinik sukumiinerusunik tamatumuuna imaqarnerussalluni. Tamanna pereerpat missiliuut siulleq pillugu tamanut ammasumik tusarniaaneq ingerlanneqalissaq.

Naluneqanngitsutut Covid 19-ip maanna sivitsortumik tamatta nalorninerup ataanii-sippaatigut, qularnanngitsumik imunga atasussamik. Nunaqarfinnut illoqarfinnullu tamanut angalanissamik eqqarsaat isumalioqatigiissitat maanna tunuarsimaarfigilernikuaat, tassungalu taarsiullugu tusagassiutit inoqatinullu attaveqaatit atorlugit ingerlatsinerunissaq qinerpaat.

Ataatsimut isigalugu oqassagaanni innuttaasunik peqataatitsinissaq qimavinneqanngilaq, tamatumali paarlattuanik periutsit allat atorlugit innuttaasunik akuutitsinissaq ingerlanneqassasoq tassa siunniusimaneqarpoq.

6. Piffissamut 2020-2021-imut pilersaarut

Oqaatineqareersutut Covid 19-ip qanoq atugassaqartitsinissaa nalunarallartillugu ajornakusoortorujussuuvoq isumalioqatigiissitat pilersaarutaasa iluamik eqqortinneqarnissaat.

Inatsimmik tunngaviusussamik sulineq nalinginnaasumik eqqarsaatigalugu isumalioqatigiissitat sulinerat immikkoortunut imatut inissititerneqarnikuuvoq:

- 1) Piffissaq isumassarsianik pilersitsiortorfusoq
- 2) Piffissaq inatsisinut tunngaviusussanut missiliummik suliaqarfusoq
- 3) Piffissaq aallarnisaataasumik qaammarsaaffullunilu paasisitsiniaaffusoq
- 4) Piffissaq missiliummik siullermik tamanut ammasumik tusarniaaffusoq
- 5) Piffissaq tusarniaanerup siulliup inernerinik suliaqarfusoq
- 6) Piffissaq missiliuttip appassaaneerneranik tamanut ammasumik tusarniaaffusoq
- 7) Piffissaq aappasaanik tusarniaanerup inernerinik suliaqarfusoq
- 8) Piffissaq Kalaallit Nunaata inatsisaanut tunngaviusussanut siunnersuusiorfusoq
- 9) Piffissaq isumaliutissiissusiorfusoq, kiisalu
- 10) Ulloq isumaliutissiisummik Naalakkersuisunut tunniussiffissaq.

Piffissap imaalinerani immikkoortut aappaat pingajuallu ingerlanneqaleruttorput.

Immikkoortunut ataasiakkaanut tunngatillugu ilisimatitsissutigissavarput ikaarsaariarfiit nalliutilersussat siorngerlugit tamanut nalunaarutigineqartarumaarmata.

Aamma oqaatigissavarput tamanut ammasumik oqallitarnissat ingerlanneqartarumaarmata. Tassunga atatillugu Kalaallit Nunaata Raatiua tamanut ammasumik oqallinnerinik ingerlatsisarniarluni nammineq pilersaarteq ilisimavarput.

Maannakkumiit pisussat assigiinngitsut tassa ataatsimut isigalugit isumalioqatigiissitat siunniuppaat aappaagu 2021-ip naanerani, decembarimi, isumaliutissiissut Naalakkersuisunut tunniunneqassasoq. Taamaattoq sulinerup sivitsorneqarsinnaanera Naalakkersuisunit ammaffigineqarpoq.

Paasisutissarsiffiusut

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik: Kalaallit Nunaanni Tunngaviumik Inatsisissaq pillugu Isumalioqatigiis-sitap suliassaanut nassuiaatit. 29. marts 2019.

https://naalakkersuisut.gl/kl-GL/Naalakkersuisut/Pisut/2019/03/2903_forfatningskommission

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik: Tunngaviumik Inatsisissaq pillugu Isumalioqatigiis-sitap suliassaasa nassuiarneqarneranni sinaakkutissatut piimasaqaatit. 29. marts 2019.

https://naalakkersuisut.gl/kl-GL/Naalakkersuisut/Pisut/2019/03/2903_forfatningskommission

Danmarkip nãlagauvfiata inatsisai tũngaviumut 5. juni 1953-imẽrsut (inatsit nr. 169).

https://ina.gl/media/2526805/d-inatsisartut-website-inatsisartutgl-media-2803731-danmarks_riges_grundlov.pdf

Allagaat taanna allaasitaamut allaqqitaq uannga aaneqarsinnaavoq:

https://tunngavik.gl/internationale-konventioner?sc_lang=kl-gl

Heinrich, Jens: Kalaallit Nunaata politikikkut ineriartornera. Grønlands politiske udvikling. Ilinnisiorfik Undervisningsmiddelforlag, 2016.

Inatsisartut Allattaat: Grundloven. Inatsisit Tunngaviumut – sooq aamma qanoq? Inatsisartut Allattoqarfia. Nuuk, 2002.

Atuagaaq taanna internettikkut aaneqarsinnaavoq uannga: https://ina.gl/media/2545086/grundloven_kal.pdf

Møller, Lars: ilerkutokaussut. kalãtdlinit iperagagssãungitsut, kingugdlit ilãunut áungalersut. Atuagadgluutit nr. 10, januãrip 31, 1913. <https://timarit.is/page/3770169?iabr=on#page/n0/mode/2up/search/ilerkutokaussut>

Allagaat taanna allaasitaamut allaqqitaq uannga aaneqarsinnaavoq:

https://tunngavik.gl/internationale-konventioner?sc_lang=kl-gl

Møller, K. Kisbye aamma J. Karup Pedersen: erkart~ussissokarneq. Retsvæsenet. Kulturrådip nakiteritã. Sydgrønlands Bogtrykkeri, Godthåb, 1955.

Oldendow, Knud: Den grønlandske samfundslære. kalãtdlit inuiakutigigtut nãlagkersugaunerat. Nũngme sinerissãp kujãtdliup nakiteriviane, 1931.

Poulsen, Jens: inuĩnait nãlagkersuekataunerat. Uaniittoq: Lars Møller Lund. kalãtdlisut 1. Ministeriet for Grønland 1971.

Rigsombudsmanden pã Fãrøerne: Første Flagdagsbetænkning. Redegørelse fra Formanden i Grundlovsudvalget overrakt flagdagen 2004. Rigsombudsmanden pã Fãrøerne, 2004.

Vahl, Bolatta aamma Naduk Kleemann (aaqq.): Kalaallit Nunaanni Kisitsisit 2020. Aappassaaneerluni saqqummersi-taq. Naatsorsueqqissaartarfik, 2020.

<http://www.stat.gl/publ/kl/GF/2020/pdf/Kalaallit%20Nunaanni%20kisitsisit%202020.pdf>

Inatsit tumgaviusussaq kalaallit kulturiannik, oqaasiinik kinasusaannilu

tunnaveqartumik sinaakkusersorneqassaaq.

